

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2017-08-25

Fi2017/01645/KO

Remissyttrande angående slutbetänkandet ”Delningsekonomi. På användarnas villkor” (SOU 2017:26)

Sveriges Bussföretag är en bransch- och arbetsgivareorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl busstrafikföretag som bussresearrangörer. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Utredningen om delningsekonomi har enligt kommittédirektivet erhållit den begränsningen av uppdraget att inte lämna några författningsförslag. Mot denna bakgrund är det förståeligt att utredningen blott kan föreslå dels att Konsumentverket i samråd med berörda myndigheter och organisationer ska informera om risker och möjligheter med delningsekonomiska transaktioner, ge individuell vägledning till användare och informera företag som driver delningsekonomiska plattformar om lagstadgade rättigheter och skyldigheter och dels att Konsumentverket i samarbete med Konkurrensverket, och i samråd med andra berörda myndigheter, får i uppdrag att under en treårsperiod följa hur delningsekonomi utvecklas ur ett användarperspektiv. Förslag som Sveriges Bussföretag tillstyrker.

Hela utredningsbetänkandet visar med all tydlighet på hur stora svårigheterna och problemen är med att gynna framväxten av en ”delningsekonomi”, där gränserna mellan legal, grå och svart marknad, mellan kommersiella och icke-kommersiella verksamheter flyter samman.

Ett exempel är att privatpersoner som erbjuder delningsekonomisk tjänst mer än enstaka gånger kan anses vara näringsidkare, oavsett vinstsyfte och skattemässig bedömning. Enligt rättspraxis är kraven på omfattning och varaktighet lågt ställda. En privatperson kan således efter ett par gånger ha skjutsat andra privatpersoner anses vara en näringsidkare och därmed omfattas verksamheten exempelvis av konsumenträttslig lagstiftning. Utredningens kartlägger tydligt att användare av delningsekonomi anser att de rättsliga förhållandena är högst oklara.

Mot bakgrund av att regering och riksdag prioriterat frågor om konsumentskydd, resenärens rättigheter, sunda konkurrensförhållanden, arbetsrättsliga frågor inställer sig frågan varför regering och riksdag nu vill gynna utvecklingen av en högst oklar ”delningsekonomi” som innebär ett försämrat konsumentskydd och osunda konkurrensvillkor.

Det blir särskilt uppenbart när offentliga myndigheter (kommuner, Energimyndigheten och EU) finansierar och stödjer samåkningsverksamhet, som exempelvis Skjutsgruppen (se sid 93f), vars verksamhet konkurrerar med yrkesmässig kommersiell linjetrafik. Den yrkesmässiga busstrafiken kräver trafikillstånd och står under tillsyn av myndigheter. En trafik som utövas av professionella yrkesförare och fordon som sköts yrkesmässigt. Moderna fordon som uppfyller högt ställda miljö- och klimatkrav. En yrkestrafik som gynnar hög trafiksäkerhet, resenärernas rättigheter, följsamhet gentemot kollektivavtal och arbetsrättslig lagstiftning, vilket en ”ideell” verksamhet som handhas av amatörer och hobbyutövare näppeligen kan erbjuda. Oerfarna förare kan utgöra ett trafiksäkerhetsproblem såväl när det gäller framförande som underhåll av tunga fordon.

Det finns således starka skäl att ifrågasätta gynnande av samåkning inom ramen för en ”delningsekonomi” mellan privatpersoner. Trots framväxten av fler plattformar för samåkning har samåkningen inte ökat. Enligt Trafikanalys finns ingen studie som visar om samåkningen ökar eller minskar. Det är föga troligt att ökad samåkning minskar trängseln, snarare ökas transportutbudet och resandet. Samtidigt som regering och riksdag hävdar att kollektivtrafiken bör fördubblas för att bland annat uppnå miljö- och klimatmål så föreslås att samåkning ska befrämjas på bekostnad av resande med kollektivtrafik.

Sveriges Bussföretag har i tidigare remissvar framhållit att samåkning via plattformar riskerar att öppna upp för olaglig taxitrafik genom att personer som samåker via plattformar kan ta mer betalt än vad som Taxiutredningen föreslog vara tillåtet. Taxiutredningens förslag ställer ökade krav på polisens utredningsverksamhet och det är väsentligt att en del av de av regeringen föreslagna resursökningarna till Polisen används för kontroll av olaglig taxiverksamhet. Dessutom kommer det att krävas en skärpt lagstiftning för att stävja den olagliga taxiverksamheten. Vurmen för delningsekonomi riskerar i annat fall resultera i en ökad illegal transportverksamhet, vilket inte är till resenärernas nytta.

Med vänlig hälsning

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef, vVD